

Ierosināta lieta par izmaiņām radio programmu valodas regulējumā

2015. gada 3. jūlijā Satversmes tiesas 4. kolēģija ierosināja lietu „Par Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma pārejas noteikumu 27. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam, 100. panta pirmajam teikumam un 105. pantam”.

Apstrīdētā norma

Apstrīdētā norma noteic: „Tāda elektroniskā plašsaziņas līdzekļa radio programma, kuram izsniegtajā radio programmas apraides atļaujā ir noteikts vai no tās izriet, ka radio programmas daļa valsts valodā nedrīkst būt mazāka par 50 procentiem, sākot ar 2016. gada 1. janvāri, ir valsts valodā. Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, kura radio programma, sākot ar 2016. gada 1. janvāri, ir valsts valodā, līdz 2015. gada 31. decembrim pārreģistrē savu apraides atļauju. Pārreģistrētā apraides atļauja stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.”

Augstāka juridiskā spēka normas

Satversmes 1. pants: „Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika.”

Satversmes 100. panta pirmais teikums: „Ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību, kas ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju, paust savus uzskatus.”

Satversmes 105. pants: „Ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. Īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos uz atsevišķa likuma pamata pret taisnīgu atlīdzību.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc SIA „Krievu hītu radio” konstitucionālās sūdzības, kurā pausts viedoklis, ka apstrīdētā norma aizskar tās tiesības uz īpašumu, proti, tiesības veikt komercdarbību. Sūdzības iesniedzēja ir elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, un tai ir izsniegtas vairākas radio programmu apraides atļaujas. Saskaņā ar minētajām atļaujām 50 procentus radio programmas jāveido latviešu valodā. Apstrīdētā norma, nosakot, ka no

2016. gada 1. janvāra visa radio programma būs jāveido latviešu valodā, varot negatīvi ietekmēt sūdzības iesniedzējas komercdarbību. Turklāt tas, ka apstrīdētā norma tiks piemērota arī tiem plašsaziņas līdzekļiem, kuriem jau ir izsniegtas radio programmas apraides atļaujas, esot pretrunā ar tiesiskās palāvēības principu.

Visbeidzot, apstrīdētā norma ierobežojot vārda brīvību, jo tiek ierobežotas gan elektroniskā plašsaziņas līdzekļa iespējas sniegt informāciju savai auditorijai, gan auditorijas iespējas informāciju saņemt. Tādējādi pastāvot iespēja, ka sūdzības iesniedzēja zaudēs savu radio programmu mērķauditoriju.

Tiesas procedūra

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz 2015. gada 3. septembrim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2015. gada 3. decembris. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Līna Kovalevska

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Lina.Kovalevska@satv.tiesa.gov.lv

67830748, 29813216